

AUGUST STRINDBERG, DE ONBEKENDE?

DOOR AMY VAN MARKEN

IN 1912 stierf de groote Zweedsche dichter en dramaturg August Strindberg. Van zijn debuut af was er rumoer rond zijn naam; zijn persoon en zijn werk waren een voorwerp voor de felste discussies, zoowel in zijn vaderland als daarbuiten. Ruim 25 jaar zijn voorbijgegaan en de vraag rijst onwillekeurig: hoe beleven wij op het oogenblik zijn kunst, hoe staan wij tegenover zijn persoonlijkheid? In gedachten laten wij de hoogtepunten van Strindberg's geweldige oeuvre even aan ons voorbij gaan. Heeft dat alles werkelijk afgedaan, zooals sommigen meenen?

Daar zijn allereerst de zuiver autobiografische werken. Als tijdsbeeld, als documents humains met een schat van psychologische gegevens, als onbarmhartige zelfontleding en niemand en niets ontziende critiek, heeft deze lange reeks van werken niets van haar waarde verloren, hoezeer zij ook een product zijn van een tijd, een geesteshouding en een litteraire strooming, die reeds lang achter ons liggen. (Dit geldt vooral van *De Zoon der Dienstmaagd*.) Enkele van Strindberg's romans, b.v. *De Roode Kamer*, *De Bewoners van Hemsö*, het eerste deel van de huwelijksnovellen en verscheidene proza-vertellingen zijn nog van een ongekende frischheid. Strindberg's belangrijkste en meest verstrekkende inzet is ongetwijfeld gelegen op het gebied van het drama. Hij is de schepper geweest van het naturalistische en het expressionistische drama in Europa. Het is een niet gemakkelijk te beantwoorden vraag of Strindberg's drama leeft, nu in onze dagen. Om dat

August Strindberg